

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Донбаська державна машинобудівна академія
Освітня програма	29811 Маркетинг
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	075 Маркетинг

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

02.12.2020 р.

Справа № 1112/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 07 "Управління та адміністрування" у складі:

Бардась Артем Володимирович – головуючий,

Olena Boienko,

Омельченко Наталія Володимирівна,

Наталія Шалімова,

Мельник Віктор Миколайович,

Максим Ваврін,

Люта Ольга Василівна,

Кузнецов Кирило Андрійович,

Житар Максим Олегович,

Біловодська Олена Анатоліївна,

Serhii Kasian,

Roman Shulyar,

Затонацька Тетяна Георгіївна,

за участі запрошених осіб:

Бурцева Олена Єгорівна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Донбаська державна машинобудівна академія
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	29811
Назва ОП	Маркетинг
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	075 Маркетинг
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета та програмні результати навчання визначені в ОП «Маркетинг» добре сформульовані.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Під час розробки ОП «Маркетинг» враховувались інтереси та потреби здобувачів вищої освіти, роботодавців.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано тенденції розвитку спеціальності, сучасного ринку праці, а також регіонального та певного галузевого контексту.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітня програма надає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю Маркетинг за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Доцільно додати до назви випускової кафедри менеджменту слова "та маркетингу".

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ОП повністю відповідає встановленим вимогам.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Освітні компоненти, включені до освітньої програми, певною мірою складають логічну взаємопов'язану систему. Проте за дисциплінами загального циклу підготовки у плані є заліки, хоча більш релятивно і відповідально було б позначити хоча б диференційований залік. Є невідповідність обсягу освітніх компонентів в освітньо-професійній програмі і навчальному плані 2020 року, так в ОП зазначено "Маркетинговий аудит" 5,0 кр, а в навчальному плані денної форми - 4,0 кр. Позначено вже конкретні ОК у блоках для вибору. Трохи не логічно, що серед дисциплін вільного вибору є Рекламний менеджмент, який цілеспрямовано розкриває РН і компетентності зі стандарту ВО, водночас така, в принципі не маркетингова ОК, як Психологія лідерства та професійної успішності є обов'язкова. ОК Циклу професійної підготовки "Інформаційні системи і технології в маркетингу та Інтернет-маркетинг", здебільшого, підходить під бакалаврський рівень згідно стандарту ВО. Проте, як позитив, відмітимо достатню кількість - 10,5 кр., що відведено в обов'язковій частині ОП на практичну підготовку.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП та її освітніх компонентів засвідчує, що вони відповідають предметній області спеціальності 075 «Маркетинг». В Матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми позначено у великій кількості компетентності, що відповідають одній ОК (інколи десять і більше). Також відсутня в ОП Матриця відповідності програмних результатів навчання компонентам освітньої програми.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, проте не зовсім доцільно позначено у навчальному плані і у структурно-логічній схемі вже конкретні вибіркові ОК. Також у матриці відповідності компетентностей ОК, вже розподілено компетентності й за вибірковими компонентами. Доцільність цього є сумнівною, оскільки на момент створення ОП і навчальних планів вибір дисциплін ще не відбувся. Деякою мірою обмежувач вибір здобувача є позначення конкретних вибіркових ОК у структурно-логічній схемі ОП.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здобувачів вищої освіти надає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

З освітніми компонентами передбачено формування у здобувачів вищої освіти соціальних навичок.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт зі спеціальності Маркетинг відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за ОП не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому є чіткими, зрозумілими та не містять дискримінаційних положень.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Форма та зміст вступних випробувань за освітньою програмою «Маркетинг» відповідають рівню початкових (вхідних) компетентностей, потрібних для того, аби розпочати навчання за програмою. Сильною стороною ОП можна вважати те, що для забезпечення вступу абітурієнтів із зони АТО за спрощеною процедурою (розробленою МОН) у ДДМА створений освітній центр «Донбас-Україна» завданням якого є супровід і допомога абітурієнтам, які проживають на території, не підконтрольній Україні.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ДДМА має чіткі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється відповідним Положенням.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми навчання і викладання в межах ОП відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, а декларовані форми та методи навчання і викладання можуть сприяти досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. Проте за більшістю ОК є застаріла література, а теми занять не завжди відображають актуальних тенденцій розвитку маркетингу на промислових регіональних ринках. Наприклад: Афанасьев М. П. Маркетинг: стратегия и практика фирмы — М.: Прогресс, 1989. Корж М.В. Функциональный подход в промышленном маркетинге/ М.В. Корж. - Краматорск: ДГМА-НКМЗ, 2000. — 30 с. Багиев Г.Л. Маркетинг / Г.Л. Багиев, В.М. Тарасевич, Х. Анн. — М.: Экономика, 1999. — 702 с. і т.п. за кожною освітньою компонентою. Серед літератури за ОК майже не має джерел мовами ЄС і країн ЄС, США, Канади.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Слід відзначити неактуальність деяких тем за освітніми компонентами та застарілої літератури, у т.ч. російської у силабусах. У робочих програмах та силабусах з усіх обов'язкових та вибіркокових дисциплін наведена велика кількість компетентностей і результатів навчання, що є не логічним і неадекватним до сутності викладання та не може відображати досягнення якості вищої освіти

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Тематика наукових досліджень викладачів кафедри деякою мірою є пов'язана із темами, що належать до площини у сфері економіки, менеджменту, навіть фінансів, тому є певний сумнів про повну відповідність таких досліджень

тематикам індивідуальних завдань, курсових і кваліфікаційних робіт студентів. Це надає можливість студентам долучитися до досліджень, які проводяться кафедрою, проте чи є більшість цих досліджень у сфері сучасного, цифрового маркетингу, що є актуальним на регіональних промислових ринках, викликає певні питання. Посилання на XIII науково-технічну он-лайн конференцію науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, магістрантів і студентів (секція менеджмент, маркетинг) є не коректним, оскільки передбачає проведення організатором конференції зараз в Zoom. На сайті Студентського Вісника Донбаської державної машинобудівної академії останній журнал лише за 2017 рік, http://www.dgma.donetsk.ua/science_public/stud_vesnik/Student_Herald_2017.pdf, у ньому у розділі Економіка не має жодної статті з маркетингової тематики.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У відомостях самооцінювання зазначається, що найбільш ефективними методами оновлення змісту ОП є проведення науково-практичних дискусій з актуальних проблем менеджменту і маркетингу в редакції журналу «Економічний вісник ДДМА». Проте за зазначеним лінком відкривається Вісник Донбаської державної машинобудівної академії, Збірник наукових праць у актуальному номері № 2 (46), 2019, [http://www.dgma.donetsk.ua/science_public/ddma/Herald_2\(46\)_2019/number_2\(46\)_2019.html](http://www.dgma.donetsk.ua/science_public/ddma/Herald_2(46)_2019/number_2(46)_2019.html) не має жодної публікації у сфері маркетингу. Зазначено про опублікування викладачами кафедри авторських навчальних посібників (Мироненко Є.В., Волошина О.О., Шубна О.В. Управління інноваційно-інвестиційною діяльністю: практикум для студентів спеціальності «Менеджмент» денної та заочної форм навчання / Є. В. Мироненко, О. О. Волошина, О. В. Шубна. – Краматорськ : ДДМА, 2018. – 71 с, співавтор Волошина О.О. викладає дисципліну «Інвестиційний менеджмент») та монографій (Фоміченко І.П. Трансформаційні перетворення господарської системи в контексті глобалізаційних змін: еволюція та управління. [Монографія]/ [авт.кол.: Мироненко Є.В., Шевченко О.О., и др.]. за заг. ред. Мироненко Є.В. – К.: «Центр учбової літератури», 2017. – 272 с). Було б добре якби ці публікації мали маркетинговий характер. Викликає запитання оновлення змісту освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, якщо певні теми за ОК не повною мірою відображають сучасні маркетингові досягнення і в багатьох силабусах є застаріла література.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

У здобувачів є можливість брати участь у заходах з освітньої, наукової, науково-дослідної діяльності, що проводяться в Україні та за кордоном. Позитивною практикою є створення в ДДМА у рамках проекту «Модель стартапів «Сікорські челендж об'єднує Донбас» Стартап школи Sikorsky Challenge, яка підтримана Проектом «Зміцнення громадської довіри», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID). Проте студенти мало задіяні в програмах академічної мобільності та програмах обміну досвідом.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Контрольні заходи та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими і зрозумілими.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Атестація здобувачів вищої освіти ОП «Маркетинг» відбувається у формі публічного захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи у відповідності до вимог Стандарту вищої освіти України. Проте в «Методичних вказівках до виконання кваліфікаційної роботи» орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт не повністю відповідає сучасним тенденціям розвитку теорії і практики маркетингу і не повністю відповідає магістерському рівню (деякі теми відповідають бакалаврському рівню, на якому аналізуються інструменти маркетингу). Зразки планів випускних кваліфікаційних робіт також не містять сучасні положення, процедури, механізми, моделі, що є притаманними високотехнологічному маркетингу у цифровому просторі.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів, критерії оцінювання якісні, чіткі, зрозумілі та їх послідовно дотримуються під час реалізації ОП «Маркетинг».

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ОП містить елементи, присвячені популяризації принципів академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти. Проте більше уваги приділяти, окрім плагіату, іншим видам академічної недоброчесності задля їх недопущення і вчасного попередження.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Достатній рівень НПП кафедри для викладання дисциплін на ОП. Проте у Коротенко Є.Д. у розділі 30.2 наведено публікації за 2009-2012 рр., Шевченко О.О. у розділі 30.2 серед публікацій жодна не має відношення до маркетингу, у т.ч. Рекламного менеджменту, п. 30.3 не має праць, пов'язаних із маркетингом; Фоміченко І.П. у розділі 30.2 лише одна публікація стосується маркетингу; Белікова О.Ю. у п. 30.2 лише одна публікація має стосунок до маркетингу, майже відсутні публікації, що відповідають дисципліні Маркетинговий менеджмент; Бурцева О.Є. з наведених публікацій у п. 30.2 серед яких є і 2015 р., лише дві можуть з великим припущенням відповідати дисциплінам Маркетинговий аудит, Цифровий маркетинг, за ОК Медіапланування у цьому п. не має публікацій. Шашко В.О. у п. 30.2 не має жодної публікації, що відповідала б ОК Управління маркетинговими проектами; Єнікеев О.Ф. у п. 30.2 жодна публікація не має відношення до ОК Інформаційні технології маркетингу та Інтернет-маркетинг; Корж М.В. відсутні публікації, що відповідають ОК Бренд-менеджмент; НПП є членами багатьох ГО, таких як «Українська асоціація економістів-міжнародників», проте ні в одній такій організації у сфері маркетингу членство відсутнє. Слід уточнити яка саме на кафедрі створена та розвивається наукова школа з маркетингу, як вона називається, який є тематичний напрямок цієї школи.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури конкурсного добору викладачів на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників є прозорими. Водночас інформації про рейтинги НПП немає.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Для здобувачів за ОП періодично кафедрою організовуються зустрічі із представниками роботодавців.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Більшість викладачів програми має практичний досвід наукового консультування установ, підприємств, організацій протягом не менше двох років. Проте не всі вони є членами професійних об'єднань за спеціальністю Маркетинг.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Усі викладачі програми мають свідоцтва про підвищення кваліфікації.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

В ДДМА стимулюється розвиток викладацької майстерності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми є достатніми

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Є безоплатний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. Викладачі та студенти мають безоплатний доступ до мережі Інтернет, таких елементів інфраструктури, як бібліотека, комп'ютерні аудиторії, а також інших інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, створені сприятливі умови для навчання та життєдіяльності маломобільних груп населення, враховані та витримані умови для проживання у студентському гуртожитку.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій. В ДДМА розповсюджена практика швидкого реагування на конфліктні ситуації завдяки інституту кураторства, а також постійній співпраці студентів з штатним психологом; органи студентського самоврядування є дієвою та потужною структурою, що відстоює інтереси здобувачів освіти і має важелі для практичного застосування своїх повноважень.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Перегляд ОП відбувається щорічно через оновлення робочих програм навчальних дисциплін, програм практик з метою розширення можливості формування здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії. Проте викликає питання таке оновлення, коли в більшості ОК застосовується застарілий список літератури, у якому майже відсутні джерела з ЄС, США, Канади та інших провідних країн світу. Також тематика лекцій і практичних занять деяких ОК потребує зараз значної модернізації з урахуванням цифрового маркетингового середовища і високотехнологічних інструментів маркетингу.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

У ЗВО здобувачі залучені до процесу періодичного перегляду ОП. Невід'ємною складовою процесу внутрішнього забезпечення якості освіти є отримання зворотного зв'язку від студентів.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці періодично залучаються до процесу удосконалення освітньої програми, надають свої відгуки та рецензії.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

ОП акредитується вперше, але роботодавці майже всі є випускниками академії за різними спеціальностями.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Система забезпечення якості ДДМА спирається на низку внутрішніх нормативних актів. Всі зазначені нормативні акти і передбачені ними процедури дозволяють вчасно виявляти недоліки ОП та швидко реагувати на них.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Попередніх акредитаційних експертиз за цією ОП не проводилось.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В ДДМА створено систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Ця система включає діяльність відповідного відділу з внутрішнього забезпечення якості вищої освіти завданням якого є створення умов функціонування системи забезпечення академії внутрішньої якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ДДМА є достатньо чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт ОП «Маркетинг» було опубліковано на сайті ДДМА заздалегідь. Він знаходиться у вільному доступі.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сайті ДДМА, а також на сторінці кафедри менеджменту у вільному доступі розміщено ОП «Маркетинг». У документі відображено загальну інформацію про програму, програмні компетентності, перелік компонент, форми підсумкового контролю за компонентами, структурно логічну схему освітньої програми тощо.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Слід вивчити та врахувати досвід більшої кількості українських ЗВО (в тому числі тих які надають освітні послуги в східному регіоні) та іноземних ОП ЄС, США, Канади й інших провідних країн за спеціальністю «Маркетинг». Врахувати досвід регіональних ЗВО (в тому числі тих, які надають освітні послуги в Східному регіоні України), що підсилять регіональне спрямування ОП. Конкретизувати які саме позитивні практики були залучені, або адаптовані до впровадження в освітній процес. Посилити співпрацю з іноземними ЗВО з метою обміну позитивним досвідом та впровадження ефективних методів забезпечення освітнього процесу (в тому числі при перегляді ОП).

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Слід синхронізувати обсяг освітніх компонент в освітньо-професійній програмі і навчальному плані 2020 року. Доцільно зменшити кількість програмних компетентностей, що відповідають освітнім компонентам освітньої програми до кількох (5-7 для ОК, що мають 5,0 кр.). Додати до ОП Матрицю відповідності програмних результатів навчання компонентам освітньої програми. Позначити ті додаткові (спеціальні) компетентності і РН, що введені в ОП до стандарту ВО, зазначити якими ОК вони забезпечуються. Взагалі в ОП і навчальному плані ліпше окремо позначити спеціальні освітні компоненти. Доцільно наголосити, що за рахунок цих спеціальних ОК забезпечується галузева і регіональна унікальність цієї ОП. Доцільно удосконалити модель вибору вибіркових дисциплін, пропонувати більш широкий вибір дисциплін, із загального списку для всіх спеціальностей. Подавати вибіркові дисципліни загальним списком та супроводжувати їх відповідними робочими навчальними програмами. Слід детальніше описати процедуру захисту звітів з практик.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Активізувати залучення студентів до міжнародних програм академічної мобільності, програм обміну досвідом, що підвищить інтернаціоналізацію освітньої діяльності. Рекомендовано вивчити сучасні практики та досвід іноземних ЗВО, щодо визнання результатів навчання під час академічної мобільності з подальшим впровадженням їх в освітню діяльність ЗВО.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Слід оновити літературу в силабусах і робочих програмах, включивши джерела за останні три роки України, ЄС, США, Канади й інших провідних країн світу. Доцільно оновити деякі теми з лекційних і практичних занять за освітніми компонентами. Поліпшити відповідність досліджень викладачів, задіяних в ОП, передусім за маркетинговими дисциплінами, тематикам індивідуальних завдань, курсових і кваліфікаційних робіт студентів, змісту самих дисциплін. Окремі дисципліни на сервері дистанційного навчання потребують додаткового інформаційного наповнення. Збільшити кількість і якість публікацій з маркетингової тематики українською, англійською мовами у власних виданнях Донбаської державної машинобудівної академії. Слід удосконалити опитування студентів задля більш повного відображення рівня задоволення освітнім процесом, його якістю, методами навчання та викладання. Розвинути процедуру визнання результатів навчання під час академічної мобільності з врахуванням досвіду іноземних ЗВО. Збільшити відповідність дослідницької компоненти за окремими дисциплінами. Розробити опитування, яке напряду демонструє рівень задоволення студентів освітнім процесом, його якістю, методами навчання та викладання, проводити його систематично; до анкети включити питання, які стосуються впровадження форм та методів забезпечення об'єктивності оцінювання. Підвищити участь викладачів і студентів ОП в програмах зовнішньої і внутрішньої академічної мобільності та програмах обміну досвідом у сфері маркетингу.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Актуалізувати тематику, зміст і структуру кваліфікаційних робіт відповідно сучасним тенденціям розвитку теорії і практики маркетингу та відповідно магістерського рівня, зазначивши це у відповідних методичних вказівках. Розробити єдиний механізм інформування учасників освітнього процесу про наслідки порушення академічної доброчесності. Слід більше уваги приділяти, окрім плагіату, іншим видам академічної недоброчесності задля їх недопущення і вчасного попередження. З метою популяризації академічної доброчесності та формування у студентів відповідального ставлення до її дотримання слід розробити єдиний механізм інформування учасників освітнього процесу про наслідки порушення академічної доброчесності. Під час анкетування та опитування студентів до анкети доцільно включити питання, які напряду стосуються впровадження форм та методів забезпечення об'єктивності оцінювання під час контрольних заходів.

Критерій 6. Людські ресурси

Додати інформації про рейтинги НПП. Підвищити публікаційну активність викладачів ОП українською і мовами ЄС з метою збільшення відповідності маркетинговим дисциплінам, що викладаються. Розширити участь викладачів ОП у професійних ГО у сфері маркетингу. Слід уточнити яка саме на кафедрі створена та розвивається наукова школа з маркетингу, як вона називається, який є тематичний напрямок цієї школи. Розширити рівень залучення практиків до проведення аудиторних, практичних занять. Поліпшити рівень академічної мобільності. Активніше залучати роботодавців до освітнього процесу, аудиторних занять, активізувати співпрацю з міжнародними партнерами з метою обміну досвідом між НПП та розширення можливостей підвищення їх академічного та професійного рівня, підвищити академічну мобільність. Посилити дослідницьку компоненту за окремими дисциплінами ОП. Урізноманітнити стиль рецензій зовнішніх стейкхолдерів, збільшивши в них частину критичних зауважень.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Оскільки, окремі дисципліни за ОП на сервері дистанційного навчання потребують інформаційного доповнення - рекомендовано навчально-методичне забезпечення таких дисциплін доповнити та розширити.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Відображати та документально підтверджувати результати співпраці зі стейкхолдерами під час перегляду ОП з чітким зазначенням зауважень, пропозицій, рекомендацій та результатів обговорень. Оновити тематику лекцій і практичних занять деяких ОК з урахуванням цифрового маркетингового середовища і високотехнологічних інструментів маркетингу. Рекомендовано розмішувати на сторінці кафедри менеджменту відповідні протоколи проведених з роботодавцями зустрічей. Зважаючи на роботу, що ведеться в академії із забезпечення якості освітнього процесу і наявність спеціально створеного відділу з внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, рекомендовано зазначеному відділу оприлюднювати результати своєї роботи окремо на власний сторінці, а не у загальній стрічці новин академії. Це допоможе всім стейкхолдерам краще орієнтуватись у цьому напрямі діяльності ДДМА.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Конкретизувати пропозиції, рекомендації та зауваження, що вносять стейкхолдери, щодо формування ОП та позначити які саме зміни слід вносити за результатами таких пропозицій.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БАРДАСЬ АРТЕМ ВОЛОДИМИРОВИЧ